

Metoda demonstracije

Spada u grupu vizualnih metoda nastave i jedna je od najčešće korištenih metoda, a odlikuje se u prikazivanju, predstavljanju i objašnjavanju procesa, postupaka, predmeta ili pojava uz upotrebu različite tehnologije.

Metoda demonstracije u nastavi podrazumijeva prikazivanje, objašnjavanje i dokazivanje kroz različite aktivnosti nastavnika ili učenika. Jedna je od najčešće upotrebljivanih metoda u nastavi različitih predmeta i sa različitim uzrastima učenika. Demonstracija realnosti u učionici povećava mobilnost spoznajnog potencijala pojedinca ili grupe, te također intenzivira posmatranje, zapažanje i mišljenje učenika (Filipović, 1981).

Metoda demonstracije definiše se i kao način rada nastavnika i učenika kroz koji se pokazuju aktivnosti, predmeti, eksperimenti ili nastavni mediji kako bi se učenicima olakšalo sticanje odgovarajućih predodžbi, zatim sposobnosti. Naglašava važnost da se izvođenje eksperimenata, aktivnosti te pokazivanje predmeta odnosi jednako i na učenika i na nastavnika (Matijević, Radovanović, 2011).

Kada se na nastavi primjenjuje metoda demonstracije, važno je omogućiti angažovanje što više čula u zavisnosti od sadržaja i gradiva koje učenici trebaju savladati. To zahtijeva dobru pripremu i organizaciju rada kako bi njena realizacija ostvarila ciljeve i ishode nastavnog časa. Važna je i priprema učenika koja se ogleda u predstavljanju očekivanja i cilja posmatranja kako bi učenici bili upoznati. Prije nego što počne demonstracija nekog predmeta ili pojave nastavnik se mora uvjeriti da li je metoda demonstracije najprimjerenija sadržaju koju obrađuje i treba ga predstaviti, zatim treba izabrati odgovarajući objekt demonstracije, potom učenike uputiti da posmatraju ono što je na objektu bitno za obradu određenih sadržaja (Matijević, Radanović, 2011). Za ovu metodu veže se upotreba tehnologije koja olakšava prikazivanje stvarnosti, pojava, procesa i postupaka koji su dio sadržaja, te nastavu čini savremenom, usmjerenom na potrebe učenika, povećava njihov aktivitet, te doprinosi kvalitetu nastave.

Prilikom korištenja metode demonstracije jako je bitno birati relevantne, reprezentativne i razvojno prilagođene objekte (optimalan broj) koji najbolje predstavljaju sadržaj koji je tema poučavanja.

Demonstiranje određenog predmeta, aktivnosti ili eksperimenta ne treba sama po sebi da predstavlja svrhu, već to treba da bude uvod u dalje aktivnosti sa učenicima na času. Nakon predstavljanja objekata učenici mogu započeti analizu utisaka koje su stekli, povezivati nove sadržaje sa ranije stečenim i formiranje novih pojmova. To može biti početna tačka za dalje istraživanje i učenje kroz aktivnosti u paru ili grupama.

Samim tim postoje različite vrste primjene metode demonstracije u nastavi. Razlikuju se u odnosu na to da li je pokazivanje neposredno ili posredno, individualno ili grupno, parcijalno ili cjelovito, kratkotrajno ili dugotrajno, te u odnosu na vremenski period časa kada se primjenjuje metoda (Filipović, 1981).

Najčešće varijante metode demonstracije koje se primjenjuju u savremenoj nastavi su sljedeće (Poljak, 1985):

- **demonstracija predmeta** koja podrazumijeva prikazivanje, objašnjavanje i predstavljanje različitih forma predmeta kao što su: izvorna materija, finalni proizvodi ljudskog rada, modeli, slike, crteži;
- **demonstracija prirodnih pojava** koja ima za cilj prikazivanje, zapažanje i proučavanje prirodne realnosti (prirodne procese, eksperimentalne pojave);
- **demonstracija aktivnosti** koja se javlja u različitim oblicima i obuhvata prikazivanje strukturu određenog rada, praktične, izražajne, senzorne i intelektualne aktivnosti kako bi se učenicima omogućilo shvatanje suštine i načina izvođenja, te dalo prostor za dalje promišljanje.

Prednosti metode demonstracije

- omogućuje učenicima da stiču znanja na najprirodniji i najefikasniji način perceptivnim doživljavanjem; čulni doživljaj više angažuje učenike pa su znanja stečena na taj način trajnija

nego kad se stižu verbalnim putem (riječima), u posmatranju učestvuje veći broj čula (po mogućnosti sva) i javljaju se različiti senzorni procesi;

- razvija se sposobnost posmatranja i zapažanja;
- razvijaju se misaone i govorne sposobnosti učenika jer je posmatranje osnova za zaključivanje i precizno izražavanje;
- može da se primijeni u svim etapama nastavnog procesa (Vilotijević, 2001, str. 240-241).

Nedostaci primjene metode demonstracije mogu biti:

- pasivan položaj učenika ukoliko metodi demonstracije ne slijede aktivnosti koje će omogućiti učenicima razgovor, diskusiju, analizu i primjenu stečenih zapažanja
- ograničena interaktivnost sa nastavničkom, drugim učenicima ili sadržajem
- tehnički i materijalni izazovi koji su povezani sa opremljenosti škola.

Primjena ove metode je veoma pogodna za kombiniranje sa drugim metodama, kao i sa različitim vrstama tehnologije što bi pomoglo u prevazilaženju navedenih nedostataka i omogućilo cjelovit pristup sadržaju i učenju kako bi aktivirali učenike u smjeru ostvarivanja potencijala, želja i mogućnosti svih učenika.

Tags

Obrazovne strategije

Custom fields

Tip strategije: Obrazovne strategije

Collections

Metodika i didaktika